

ISLAMSKA REPUBLIKA MAURETAŃSKA

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Mauretania jest konstytucyjną republiką parlamentarną, z dwuizbowym parlamentem składającym się z izby niższej – Zgromadzenia Narodowego (146 miejsc, 5-letnia kadencja) oraz izby wyższej – Senatu (56 członków, 6-letnia kadencja). Od 1 sierpnia br. prezydentem jest emerytowany generał Mohamed Ould Ghazouani wybrany na 5-letnią kadencję w wyborach prezydenckich z dnia 22 czerwca 2019 r.

Premier: Ismail Ould Bedde Ould Sheikh Sidiya (od 5.08.2019 br.)

Minister Spraw Zagranicznych: Ismael Ould Cheikh Ahmed

Minister Gospodarki i Przemysłu: Sheikh El Kebir Ould Moulay Taher

Minister Handlu i Turystyki: Mahmoud Sid' Ahmed

Minister Energii, Ropy Naftowej i Górnictwa: Mohamed Ould Abdel Vetah

Ambasador Mauretanii w Polsce: Mohamed Mahmoud Ould Brahim Khilil (z siedzibą w Berlinie)

Ambasador RP w Mauretanii: Beata Podgórska, Charge d'affaires (z siedzibą w Rabacie)

Powierzchnia Mauretanii wynosi 1,03 mln km kw., **ludność:** 4,0 mln mieszkańców, **religia oficjalna:** islam (100%), **język urzędowy:** arabski, w stosunkowo szerokim użyciu j. francuski. **Stolicą** jest położone na zachodzie Nawakszut (ok. 1,3 mln mieszkańców).

Mauretania posiada bogate **zasoby surowców naturalnych**, w szczególności rud żelaza, gipsu, złota, miedzi, a ponadto fosforytów, uranu, ropy naftowej i gazu.

Walutą narodową jest ouguiya mauretańska (MRO), której oficjalny średni kurs wymiany w 2017 r. wynosił: 1 USD = 363,6 MRO (352,4 MRO w 2016 r.).

Struktura PKB w 2017 r.: rolnictwo – 27,8%, przemysł – 29,3%, usługi – 42,9%.

Gospodarka Mauretanii opiera się na wydobywaniu surowców oraz rolnictwie (blisko połowa populacji utrzymuje się z rolnictwa i hodowli bydła). Surowce mineralne stanowią 75% całości eksportu kraju. Coraz ważniejszym działem gospodarki staje się też rybołówstwo – Mauretania ma jedno z największych łowisk na świecie, o potencjale połowowym ok. 1,5 mln ton rocznie.

Wymiana handlowa Mauretanii z zagranicą nie jest znacząca, oscyluje w granicach zaledwie 3-4 mld USD rocznie. W 2017 r. wyniosła niespełna 3,8 mld USD, w tym mauretański eksport – ok. 1,7 mld USD, natomiast import – 2,1 mld USD.

Według danych za 2017 r., w strukturze towarowej importu największy udział przypadają na maszyny i urządzenia dla przemysłu, produkty ropopochodne, artykuły żywnościowe i dobra konsumpcyjne. Główne kraje importu: Belgia (11,5% udział w imporcie Mauretanii), Zjednoczone Emiraty Arabskie (11,3%), USA (9,2%), Chiny (7,5%), Francja (7,4%), Niderlandy i Maroko (po ok. 6%) oraz Słowenia (4,8%).

W eksportcie z Mauretanii dominowały: rudy żelaza, ryby i produkty rybne, zwierzęta hodowlane, złoto, miedź oraz ropa naftowa.

Główne kierunki eksportu: Chiny (31,2% udział w całości eksportu), Szwajcaria (14,4%), Hiszpania (10,1%), Niemcy (8,2%), Japonia (8,1%).

Członkostwo w organizacjach międzynarodowych: ONZ, Światowa Organizacja Handlu (WTO), Unia Afrykańska (AU), Liga Państw Arabskich (AL.), Unia Maghrebu Arabskiego (AMU), Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF), Afrykański Bank Rozwoju (AfDB), Islamski Bank Rozwoju (IDB), Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (IBRD).

Mauretania jest ponadto członkiem ugrupowania ACP (Afryka, Karaiby, Pacyfik), które w 2000 r. podpisało umowę z Unią Europejską (obowiązującą przez 20 lat, tzw. Umowa z Cotonou), zapewniającą bezcłowy dostęp do rynku europejskiego dla towarów pochodzących z krajów ACP. Jest też sygnatariuszem porozumienia AfCFTA (Afrykańska Kontynentalna Strefa Wolnego Handlu, obejmująca 54 kraje Afryki - bez Erytrei) podpisanego w marcu 2018 r., które przewiduje zniesienie ceł na 90% dóbr i usług z dniem wejścia w życie, na pozostałe 10% - po upływie okresu przejściowego.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźnik	2013	2014	2015	2016	2017*/
PKB (PPP, w mld USD)	14,76	15,99	16,40	16,70	17,28
PKB na 1 mieszkańca (USD)	4 100	4 400	4 400	4 400	4 500
PKB (wzrost w %)	5,5	5,4	1,2	1,8	3,5
Zadłużenie zagraniczne (mld USD)	3,2	3,6	3,4	3,9	4,2
Rezerwy dewizowe (bez złota, mln USD)	b/d	b/d	b/d	849,3	875,0
Saldo r-ków bieżących (mld USD)	- 1,44	- 1,47	- 0,9	- 0,8	- 0,7
Inflacja (w %)	4,2	3,5	0,5	1,5	2,3
Bezrobocie (w %)	31	b/d	b/d	10,1	10,2
Eksport towarów (w mld USD)	2,650	2,265	1,705	1,404	1,722
Import towarów (w mld USD)	3,260	2,740	2,142	1,900	2,094

Źródła: CIA Factbook, UNCTAD, WTO

*/ dane szacunkowe

W raporcie Banku Światowego **Doing Business 2020** oceniającym warunki prowadzenia działalności gospodarczej w poszczególnych krajach, Mauretania zajmuje **152. pozycję** wśród 190 ujętych w rankingu gospodarek świata (148. miejsce w raporcie DB 2019).

2. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej:

a) UE – Mauretania

Umowa z Cotonou UE – Afryka, Karaiby i Pacyfik (ACP), podpisana w 2000 r. na okres 20 lat, zapewniająca bezcłowy dostęp do rynku europejskiego dla towarów pochodzących z krajów ACP.

b) Polska - Mauretania

Porozumienie o współpracy w dziedzinie rybołówstwa morskiego z 1975 r. (formalnie nie weszło w życie).

3. Wymiana handlowa z Polską

We wcześniejszych latach wymiana handlowa pomiędzy Polską a Mauretanią była marginalna, nie przekraczała kilkunastu milionów USD w skali roku i praktycznie ograniczała się do polskiego eksportu. Głównymi towarami dostarczonymi do Mauretanii były zboża (gł. pszenica), przetwory zbożowe, drobne konstrukcje stalowe, a ponadto artykuły mleczarskie.

W 2014 r. miał miejsce widoczny wzrost wzajemnych obrotów, po raz pierwszy też odnotowano zwiększony import z Mauretanii (rudę i koncentraty żelaza).

w mln USD	2015	2016	2017	2018	Dynamika 2017=100%	2019*	Dynamika 2018=100%
Eksport	20,0	7,3	16,5	19,6	118,7	27,7	141,3
Import	0,2	0,1	0,1	0,5	442,7	24,2	4929,9
Obroty	20,2	7,4	16,6	20,1	120,8	51,9	257,9
Saldo	19,8	7,2	16,4	20,1		3,6	

Źródło: GUS

W strukturze polskiego eksportu w 2018 r. największymi grupami towarowymi były gotowe artykuły spożywcze (przetwory z mąki, kasz itp., przetwory dla niemowląt, wyroby czekoladowe i cukiernicze – 11 mln USD, 57% udział), a w dalszej kolejności: urządzenia mechaniczne i elektryczne, pojazdy samochodowe, kosmetyki i preparaty do pielęgnacji skóry oraz mleko w proszku.

Główne pozycje w eksporcie do Mauretanii w 2019 r.:

- o przetwory spożywcze z mąki, kasz, mleka itp., pieczywo cukiernicze – 12,6 mln USD, 45,4% udział w naszym eksporcie;
- o pszenica – 6,7 mln USD, 24,2% udział;
- o pojazdy nieszynowe i ich części (samochody osobowe, ciężarowe) – 2,8 mln USD, udział 10,0%;
- o urządzenia mechaniczne (gł. zmywarki, urządzenia butelkujące, podnośniki – 1,8 mln USD, udział 6,3%;
- o preparaty kosmetyczne i toaletowe – 0,8 mln USD, udział 3,0%;
- o wyroby czekoladowe – 0,7 mln USD, udział 2,7%.

W naszym imporcie z Mauretanii, we wcześniejszych latach nie przekraczającym 0,5 mln USD rocznie, ubiegły rok był rekordowy za sprawą zakupu jednej tylko pozycji – rud i koncentratów żelaza (24,2 mln USD, 100% udział w imporcie).

4. Współpraca inwestycyjno – kapitałowa

Brak jest polskich inwestycji w Mauretanii, nie są też realizowane inwestycje mauretańskie w Polsce.

5. Dostęp do rynku

W rankingach Banku Światowego Mauretania tradycyjnie klasyfikowana jest na odległych pozycjach – 152. miejsce na 190 krajów pod względem swobody prowadzenia działalności gospodarczej w raporcie „Doing Business 2020” (148. w DB 2019). Założenie firmy zabierało tu średnio 27 dni, a opłaty stanowiły równowartość 254% PKB na 1 mieszkańca. Rozbudowana biurokracja, niska jakość pracy urzędników, korupcja oraz słabo rozwinięty system finansowy są barierami dla szerszego rozwoju przedsiębiorczości. Najlepszym sposobem wejścia na rynek mauretański jest utworzenie spółki z lokalnym sprawdzonym partnerem lub innym inwestorem zagranicznym, prowadzącym już działalność w tym kraju.

W imporcie towarów do Mauretanii wymagane jest posiadanie faktury, certyfikatu pochodzenia produktu oraz certyfikatu kontroli i jakości wydawanego przez właściwe służby Société Général de Surveillance. Opis produktu powinien być sporządzony w języku arabskim. Zgodnie z wymogami islamu, w Mauretanii obowiązuje **zakaz importu alkoholu i wieprzowiny**, a ponadto broni palnej.

W imporcie obowiązywały następujące opłaty naliczane w % ad valorem: cło (stawki 0, 5, 13 i 20%), należność statystyczna (1%), minimalny podatek zryczałtowany (2,5%) oraz VAT (0 i 14%). Opłatę importową stanowi suma ww. obciążeń. Jej maksymalna wysokość sięga 40,97% ad valorem. Do utrudnień pozataryfowych należą opóźnienia w procedurach celnych, brak ich przejrzystości oraz powszechna korupcja.

6. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Dwustronne kontakty gospodarcze rozwijały się w latach 90., zaś wiodącą dziedziną był sektor rybołówstwa. Po 2000 r. prowadzone były rozmowy nt. przyznania Polsce licencji na połowy na wodach mauretańskich, omawiano także możliwości współpracy w dziedzinie badań naukowych, połowów, przetwórstwa ryb oraz budowy i remontów statków. Po wygaśnięciu licencji, w 2005 r. Polska wyraziła zainteresowanie reaktywowaniem współpracy i uzyskaniem dwóch nowych licencji połowowych.

W 2012 r. odbyły się w Nawakszut, z udziałem przedstawiciela Polski, negocjacje nowego Protokołu do umowy rybackiej UE – Mauretania.

We wrześniu 2013 r. z wizytą oficjalną w Polsce przebywała na zaproszenie Marszałka Senatu RP mauretańska delegacja parlamentarna, na czele z Przewodniczącym Senatu Mauretanii Mohamedem El-Hadjem. Została ona przyjęta m.in. przez ówczesnego Wicepremiera, Ministra Gospodarki RP J. Piechocińskiego, z którym omówiła najbardziej obiecujące obszary współpracy gospodarczej. Delegacja udała się też z wizytą na wybrzeże, gdzie zapoznała się z działalnością polskich stocznii (Remontowa i Nauta), Portu Gdańsk i Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

W październiku 2014 r. z rewizytą w Mauretanii przebywała polska delegacja na czele z Marszałkiem Senatu RP B. Borusewiczem. Z ramienia MG uczestniczył w niej Podsekretarz Stanu A. Dycha, a ponadto misja gospodarcza polskich przedsiębiorców zorganizowana przez Krajową Izbę Gospodarczą. Głównymi punktami programu były spotkania z przewodniczącymi obydwu izb mauretańskiego parlamentu (Senat i Zgromadzenie Narodowe), przedstawicielami władz (premierem, ministrem spraw zagranicznych, ministrem handlu, przemysłu i turystyki) oraz udział w Polsko-Mauretańskim Forum Biznesu, przygotowanym przez KIG i Mauretańską Izbę Przemysłu, Handlu i Rolnictwa.

7. Potencjalne dziedziny współpracy

Największe możliwości współpracy przedstawiają następujące branże:

- **sektor ropy naftowej i gazu ziemnego:** prowadzone są prace nad zwiększeniem ich wydobycia, w tym we współpracy z firmami zagranicznymi (W. Brytania, USA). Sektor ten jest największym źródłem dochodów Mauretanii, z ponad 50 % udziałem w eksporcie tego kraju;
- **przemysł wydobywczy:** górnictwo, zwłaszcza rud żelaza, należy do głównych gałęzi gospodarki Mauretanii. Od 2007 r. rozpoczęto eksploatację złóż miedzi, złota i uranu, kraj ten posiada też znaczne zasoby gipsu i fosforytów (rząd przyznaje zagranicznym inwestorom licencje na poszukiwania i wydobycie minerałów);
- **rybołówstwo i przetwórstwo ryb:** Mauretania posiada jedno z największych w świecie zasobów ryb. Prawie całość połowów jest eksportowana w stanie nieprzetworzonym, gł. do Europy i Japonii. Nowa strategia rządu zakłada rozwój przetwórstwa ryb na terenie kraju;
- **przemysł stoczniowy:** istnieją rządowe plany modernizacji floty połowowej, co może stanowić szansę dla producentów i dostawców łodzi i sprzętu rybackiego;
- **sektor informatyczny:** polskie firmy realizują już z powodzeniem w Afryce kontrakty na dostawę zarówno oprogramowania, jak i sprzętu komputerowego;
- **przemysł obronny:** Mauretania zainteresowana jest kształceniem kadr oraz modernizacją sprzętu będącego na wyposażeniu służb mundurowych (m.in. ochrona łowisk, wybrzeża).

8. Placówki dyplomatyczne

- **Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Rabacie** (w kompetencji terytorialnej Mauretania)
adres: 23, av. Oqbah, Agdal, B.P. 425, Rabat,
tel.: (+212-537) 77-11-73, 77-17-91, fax: 77-53-20, 77 85 66
e-mail: rabat.amb.sekretariat@msz.gov.pl, strona internetowa: www.rabat.polemb.net

Konsulat Honorowy RP w Nawakszut, konsul honorowy: El Khalil Ould Oumar
Adres: Ilot V, n° 33 Sud, B.P. 6579, Nawakszut
tel.: (00-222) 524-11-09/10, 630-24-20 (kom.), fax: (00-222) 529-20-60
e-mail: ouldoumar@gmail.com

- **Ambasada Islamskiej Republiki Mauretańskiej w Berlinie**
adres: Englerallee 42, 14195 Berlin
tel.: + 49 30 20 6 58 83 Fax: + (49 30) 2 067 47 50
e-mail: info@mauretanien-embassy.de, <http://mauretanien-embassy.de/index.php/de/>